

Överlämnande av
avfallsverksamhet till SÖRAB

16

KS 2025.341

§ 94**Överlämnande av avfallsverksamhet till SÖRAB (KS 2025.341)****Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Uppdra åt SÖRAB att fullgöra kommunens uppgifter avseende:

- Insamling och transport av kommunalt avfall.
- Insamling, transport och behandling av annat avfall under kommunalt ansvar än sådant kommunalt avfall som avses i föregående punkt.
- Fullgörande av kommunens informationsansvar inom avfallsområdet, inbegripet medverkan i beredningen av kommunala ärenden.
- Framtagande av underlag till avfallsplan, avfallsföreskrifter samt avfallstaxa.

2. Godkänna överlåtelse- respektive samarbetsavtal avseende avfallsverksamheten.

3. Uppdra åt kommunstyrelsen att verkställa beslutet samt att, vid behov, besluta om ändringar i avtalen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett kommundirektören i uppdrag att utreda möjligheterna i SÖRAB:s erbjudande att överlämna ansvaret för den operativa avfallsverksamheten samt arbetet med att ta fram avfallsplan, avfallsföreskrifter och avfallstaxa till bolaget. I uppdraget låg också att utreda frågan om hur ett uppdrag till SÖRAB skulle kunna utformas.

Ärendeberedningen har genomförts i dialog med företrädare för SÖRAB. Ett utökat uppdrag till SÖRAB avseende hantering av avfall under kommunalt ansvar bedöms sammantaget vara ekonomiskt neutralt, bidra till uppfyllelse av de kommunövergripande målen samt förbättra förutsättningarna för hållbar utveckling.

Alla delar av avfallsverksamheten kan dock inte överlämnas; visst beslutsfattande behöver exempelvis kvarstå inom kommunen.

I samband med överlåtelsen regleras balansen till kollektivet; ca 1,5 miljon överförs till SÖRAB. Bolaget kommer behöva göra investeringar i kärl kopplat till fastighetsnära insamling.

Yrkanden

Ordförande, Johan Skog (M), yrkar att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande, Johan Skog (M), ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet därmed.

Beslutsunderlag

- §87 KS AU Överlämnande av avfallsverksamhet till SÖRAB
- Tjänsteskrivelse, Överlämnande av avfallsverksamhet till SÖRAB
- PM Erbjudande verksamhetsförflyttning av avfallsverksamheten från Vallentuna kommun till SÖRAB
- 1.1 - Verksamhetsöverlåtelse (REN)
- 1.2 - Bilaga 1 (tillgångar)
- 1.3 - Bilaga 2 (rättigheter och förpliktelser)
- 1.4 - Bilaga 3 (personal)
- 1.1 - Samarbetsavtal (REN)
- 1.0 - Verksamhetsöverlåtelse (MED KOMMENTARER)
- 1.0 - Samarbetsavtal (MED KOMMENTARER)

Paragrafen är justerad

§ 87**Överlämnande av avfallsverksamhet till SÖRAB (KS 2025.341)****Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Uppdra åt SÖRAB att fullgöra kommunens uppgifter avseende:

- Insamling och transport av kommunalt avfall.
- Insamling, transport och behandling av annat avfall under kommunalt ansvar än sådant kommunalt avfall som avses i föregående punkt.
- Fullgörande av kommunens informationsansvar inom avfallsområdet, inbegripet medverkan i beredningen av kommunala ärenden.
- Framtagande av underlag till avfallsplan, avfallsföreskrifter samt avfallstaxa.

2. Godkänna överlåtelse- respektive samarbetsavtal avseende avfallsverksamheten.

3. Uppdra åt kommunstyrelsen att verkställa beslutet samt att, vid behov, besluta om ändringar i avtalen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett kommundirektören i uppdrag att utreda möjligheterna i SÖRAB:s erbjudande att överlämna ansvaret för den operativa avfallsverksamheten samt arbetet med att ta fram avfallsplan, avfallsföreskrifter och avfallstaxa till bolaget. I uppdraget låg också att utreda frågan om hur ett uppdrag till SÖRAB skulle kunna utformas.

Ärendeberedningen har genomförts i dialog med företrädare för SÖRAB. Ett utökat uppdrag till SÖRAB avseende hantering av avfall under kommunalt ansvar bedöms sammantaget vara ekonomiskt neutralt, bidra till uppfyllelse av de kommunövergripande målen samt förbättra förutsättningarna för hållbar utveckling.

Alla delar av avfallsverksamheten kan dock inte överlämnas; visst beslutsfattande behöver exempelvis kvarstå inom kommunen.

I samband med överlåtelsen regleras balansen till kollektivet; ca 1,5 miljon överförs till SÖRAB. Bolaget kommer behöva göra investeringar i kärl kopplat till fastighetsnära insamling.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, Överlämnande av avfallsverksamhet till SÖRAB
- PM Erbjudande verksamhetsförflyttning av avfallsverksamheten från Vallentuna kommun till SÖRAB
- 1.0 - Samarbetsavtal (MED KOMMENTARER)
- 1.0 - Verksamhetsöverlåtelse (MED KOMMENTARER)
- 1.1 - Verksamhetsöverlåtelse (REN)
- 1.2 - Bilaga 1 (tillgångar)
- 1.3 - Bilaga 2 (rättigheter och förpliktelser)
- 1.4 - Bilaga 3 (personal)

- 1.1 - Samarbetsavtal (REN)

Paragrafen är justerad

JOHAN.LARSSON@VALLENTUNA.SE

Tjänsteskrivelse

Överlämnande av avfallsverksamhet till SÖRAB

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Uppdra åt SÖRAB att fullgöra kommunens uppgifter avseende:
 - Insamling och transport av kommunalt avfall.
 - Insamling, transport och behandling av annat avfall under kommunalt ansvar än sådant kommunalt avfall som avses i föregående punkt.
 - Fullgörande av kommunens informationsansvar inom avfallsområdet, inbegripet medverkan i beredningen av kommunala ärenden.
 - Framtagande av underlag till avfallsplan, avfallsföreskrifter samt avfallstaxa.
2. Godkänna överlåtelse- respektive samarbetsavtal avseende avfallsverksamheten.
3. Uppdra åt kommunstyrelsen att verkställa beslutet samt att, vid behov, besluta om ändringar i avtalen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett kommundirektören i uppdrag att utreda möjligheterna i SÖRAB:s erbjudande att överlämna ansvaret för den operativa avfallsverksamheten samt arbetet med att ta fram avfallsplan, avfallsföreskrifter och avfallstaxa till bolaget. I uppdraget låg också att utreda frågan om hur ett uppdrag till SÖRAB skulle kunna utformas.

Ärendeberedningen har genomförts i dialog med företrädare för SÖRAB. Ett utökat uppdrag till SÖRAB avseende hantering av avfall under kommunalt ansvar bedöms sammantaget vara ekonomiskt neutralt, bidra till uppfyllelse av de kommunövergripande målen samt förbättra förutsättningarna för hållbar utveckling.

Alla delar av avfallsverksamheten kan dock inte överlämnas; visst beslutsfattande behöver exempelvis kvarstå inom kommunen.

I samband med överlåtelsen regleras balansen till kollektivet; ca 1,5 miljon överförs till SÖRAB. Bolaget kommer behöva göra investeringar i kärl kopplat till fastighetsnära insamling.

Den kommunala avfallsverksamheten

Det kommunala avfallsansvaret omfattar insamling, transport och återvinning eller bortskaffande av kommunalt avfall samt annat avfall under kommunalt ansvar i kommunen. Kommunen har också ett ansvar för att informera om bl.a. avfallsförebyggande åtgärder. *Kommunalt avfall* definieras i miljöbalken, MB, som avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll (se 15 kap. 3 § MB). *Annat avfall under kommunalt ansvar* är vissa avloppsfraktioner, latrin från torrtoaletter och jämförliga lösningar samt bygg- och rivningsavfall från icke yrkesmässig verksamhet (se 15 kap. 20 § MB).

Sedan 2024 ansvarar kommunerna även för insamling av förpackningsavfall (papper, plast, metall, färgat och ofärgat glas) från hushåll och samlokaliserade verksamheter som valt kommunal insamling. Senast den 1 januari 2027 ska samtliga kommuner ha infört fastighetsnära insamling av sådant avfall. I det kommunala avfallsansvaret ligger också ett informationskrav (se bl.a. 15 kap 45 § 1 MB samt 3 kap. 17 § och 9 kap. 6 § avfallsförordningen [2020:614]).

Miljöbalken ställer krav på att alla kommuner har en renhållningsordning. Renhållningsordningen ska innehålla en avfallsplan och avfallsföreskrifter (se 15 kap. 41 § MB). I avfallsplanen ska kommunen ange uppgifter om avfall inom kommunen och om kommunens åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet. Genom avfallsföreskrifterna kan kommunen förskriva bindande regler avseende hanteringen av avfall inom kommunen (se 9 kap. 1–3 §§ avfallsförordningen). Från och med den 1 juli 2026 utmönstras begreppet renhållningsordning ur lagstiftningen. Kraven på avfallsplan och avfallsföreskrifter gäller även fortsättningsvis.

Möjligheterna att ordna avfallshantering utgör en nödvändig förutsättning för planläggning samt för lokalisering, utformning och placering av bebyggelse och byggnadsverk enligt 2 kap. 5 och 6 §§ plan- och bygglagen. Avfallshanteringen pekas i lagen ut som ett allmänt intresse. Avfallsets och avfallshanteringens ökade betydelse för en hållbar utveckling betonas således i lagen. Frågan ska behandlas såväl i översiktsplanering som detaljplanering och i enskilda ärenden om lov eller förhandsbesked och då på ett tidigt stadium (se prop. 2009/10:170, s. 164).

Avfallsverksamhetens finansiering

Kommunerna får ta ut avgifter för att finansiera de uppgifter som åligger dem inom avfallsverksamheten. Avgifterna ska vara årliga eller på annat sätt periodiska. För avfallshantering vid enstaka tillfällen får avgift tas ut särskilt för varje tillfälle.

Rent generellt kan sägas att självkostnadsprincipen gäller även inom avfallsverksamheten samt att det är rent juridiskt möjligt att finansiera en övervägande del av verksamheten genom uttag av avgifter enligt taxa. I taxan ska kommunen ange bl.a. till vem som avgiften ska betalas, t.ex. ett kommunalt bolag.

Överlämnande av kommunala angelägenheter till bolag

Kommunerna får lämna över skötseln av kommunala angelägenheter till delägda kommunala bolag som SÖRAB med stöd av 10 kap. kommunallagen (2017:725), KL. Detta under förutsättning att angelägenheten inte innefattar myndighetsutövning, då krävs särskilt lagstöd (se 12 kap. 4 § regeringsformen). Inför överlämnandet ska fullmäktige se till att vissa formella krav är uppfyllda avseende bolaget i fråga (se 10 kap. 3 och 4 §§ KL).

Den kommunala avfallsverksamheten – i vid bemärkelse – innehåller tre olika delar: planering/utförande, myndighetsutövning och tillsyn.

Den första delen innefattar hämtning, transport och behandling av avfall, framtagande av underlag till avfallsplan och föreskrifter. Denna del är möjlig att överlåta till ett bolag med stöd av 10 kap. kommunallagen.

Den andra delen – myndighetsutövning – innehåller t.ex. ärenden om dispenser avseende hämtningsintervall, anvisning av plats för hämtning och liknande frågor.

Den sista delen omfattar ärenden om tillstånd till eldning av trädgårdsavfall och kompostering av matavfall på egen tomt. Det saknas lagstöd för att överlåta de två sistnämnda delarna till SÖRAB. Avfallsplanen och avfallsföreskrifterna ska ovillkorligen antas av kommunfullmäktige. Därför kan inte heller denna uppgift överlämnas till SÖRAB¹. Kommunen kvarstår alltid som ansvarig huvudman för den kommunala avfallsverksamheten enligt miljöbalken, oavsett i vilken förvaltningsform som verksamheten bedrivs i.

Sammanfattande bedömning

Beredningen av ärendet har omfattat en kartläggning av vilka delar av avfallsverksamheten som är lämpliga och möjliga att överlämna till SÖRAB samt kontinuerlig samverkan med bolaget om uppdragsbeskrivningen.

Slutsatsen är att uppdraget till SÖRAB kan omfatta hämtning, transport och behandling av avfall (i den mån uppgiften inte redan har överlämnats till bolaget), framtagande av avfallsplan och föreskrifter samt tillhandahållande av expertkompetens inom avfallsområdet i frågor som rör fysisk planering och tillståndsprövning. Myndighetsutövning, tillsyn och formell hantering av avfallsplan samt taxa kommer även fortsättningsvis att skötas av kommunen.

Överlämnandet föreslås ske genom att kommunen överlåter inventarier och avtal kopplat till avfallsverksamheten till SÖRAB. En sådan överlåtelse innebär att det sker en verksamhetsövergång där personalen i verksamheten per automatik tas över av bolaget.² Formerna för överlåtelse av inkråmet regleras i ett särskilt överlåtelseavtal.

¹ se även rättsfallet HFD 2013 ref. 80 där Högsta förvaltningsdomstolen kom fram till att en kommuns föreskriftsrätt efter bemyndigande enligt 8 kap. regeringsformen inte får utnyttjas av kommunalförbund

² se 6 b § lagen om anställningsskydd [1982:80]

Det fortsatta samarbetet mellan kommunen och SÖRAB inom avfallsområdet föreslås regleras i ett samarbetsavtal. I det avtalet definieras bl.a. uppdraget till SÖRAB i detalj samt principerna för reglering av löpande ekonomiska mellanhavanden parterna emellan beskrivs. I avtalet regleras också formerna för parternas samverkan inom sakområden som är särskilt centrala för avfallsverksamheten: markupplåtelse, fysisk planering och tillståndsärenden.

Ekonomiska konsekvenser

Genom den föreslagna överlåtelsen av avfallsverksamhetens inventarier (främst avfallsbehållare) samt avtal (hämtning av avfall samt tillhandahållande av app) kommer såväl tillgångar som förpliktelser att överlåtas till SÖRAB genom verksamhetsöverlåtelseavtal. För överlåtelsen erlägger SÖRAB en köpeskilling. Avgifter enligt taxa som tas ut för avfallshanteringen i kommunen kommer även fortsättningsvis att finansiera ersättningen till entreprenörerna. Avtalet innehåller en återgångsklausul för att hantera de ekonomiska konsekvenserna som kan uppstå för det fall att kommunen väljer att återta de överlämnade uppgifterna i egen regi.

I teorin kommer avfallsverksamheten och de uppgifter som utförs inom ramen för denna att ha samma omfattning oaktat om de utförs i egen regi eller genom SÖRAB:s försorg. Det är dock sannolikt att verksamhetens ekonomiska förutsättningar kommer att bli tydligare rent redovisningsmässigt när ansvaret delas upp mellan parterna. För att hantera denna konsekvens innehåller samarbetsavtalet dels en klausul som reglerar ersättningen mellan kommunen och SÖRAB för de taxefinansierade delar av avfallsverksamheten som även fortsättningsvis ska bedrivas av kommunen, dels en omförhandlingsklausul som ger stöd för att anpassa ersättningen efter det faktiska utfallet.

Sammanfattningsvis bedöms de direkta ekonomiska konsekvenserna av det föreslagna beslutet vara neutrala för kommunen. Kostnader kan dock uppstå om övertalighet uppstår inom teknik- och fastighetsförvaltningen.

Ett utökat uppdrag till SÖRAB bedöms även skapa förbättrade förutsättningar för att tillhandahålla en avfallshantering med ändamålsenlig kvalitet som står i relation till den kostnad som tas ut för tillhandahållna tjänster, framför allt genom de stordriftsfördelar som uppnås genom större volymer. Ett utökat uppdrag innebär också bättre möjligheter för SÖRAB att attrahera rätt kompetens, bygga en robust avfallshanteringsverksamhet och därigenom minska sårbarheten för störningar eller kris.

Ambitionen är vidare att SÖRAB med sin specialisering inom avfallsområdet ska kunna bidra med kompetens i kommunens arbete med den fysiska planeringen såväl som i enskilda ärenden och därigenom förbättra möjligheterna till måluppfyllelse avseende det kommunövergripande målet Hållbar miljö.

Den avfallshantering som sker i det offentliga rummet, t.ex. på återvinningsstationer, har inverkan på den upplevda tryggheten på de platser där stationerna finns. Det kommande införandet av fastighetsnära insamling av förpackningsavfall tillsammans med strukturerade former för samverkan mellan SÖRAB och kommunen genom

samarbetsavtalet bedöms skapa goda förutsättningar för att minska otrygghet genom utformning av de platser där förpackningsavfall samlas in och därmed bidra till uppfyllande av det kommunövergripande målet att Vallentuna ska förbli en av de tryggaste kommunerna i både länet och landet.

Sammantaget görs bedömningen att det föreslagna beslutet har en positiv inverkan på möjligheten att arbeta mot uppfyllelse av de kommunövergripande målen i kommunplanen.

Konsekvenser för hållbar utveckling

Genom att SÖRAB redan idag ansvarar för delar av avfallsverksamheten för kommunens räkning, skapar ett överlämnande av ytterligare uppgifter inom verksamheten förutsättningar för att effektivisera och därmed minska behovet av transporter som sker med anledning av kommunens avfallshantering. Det föreslagna beslutet bedöms därmed skapa möjligheter till att sänka utsläppen från den kommunala avfallsverksamheten och således bidra till uppfyllelse av kommunens mål att sänka utsläppen av växthusgaser från egen verksamhet/konsumtion.

Genom att SÖRAB ges i uppdrag att samla in och transportera avfall under kommunalt ansvar, utöver det uppdrag bolaget har idag att behandla sådant avfall, skapas förutsättningar för bolaget att arbeta med samtliga steg i avfallshierarkin (förebygga, förbereda för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning, bortskaffning). Ambitionen är att det utökade uppdraget därmed ger möjligheter till att minska avfallsmängderna och att öka återanvändnings- respektive återvinningsgraden för det avfall som produceras i linje med det kommunala målet inom cirkulär ekonomi.

Det föreslagna beslutet bedöms inte ha någon inverkan på kommunens arbete inom området natur, landskap och vatten.

Konsekvenser för barn

Påverkan på barn och ungdomar kan uteslutas, eftersom ärendet avser organisatoriska förändringar utan koppling till barns välbefinnande. Att inhämta synpunkter från barn/ungdomar eller genomföra en analys gällande barn/ungdomsperspektivet har därför bedömts inte vara nödvändigt i detta ärende.

Annika Hellberg
Kommundirektör

Emelie Hallin
Stabschef

Johan Larsson
Förvaltningsjurist

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

Akten

Teknik- och fastighetsförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Upphandlingsenheten

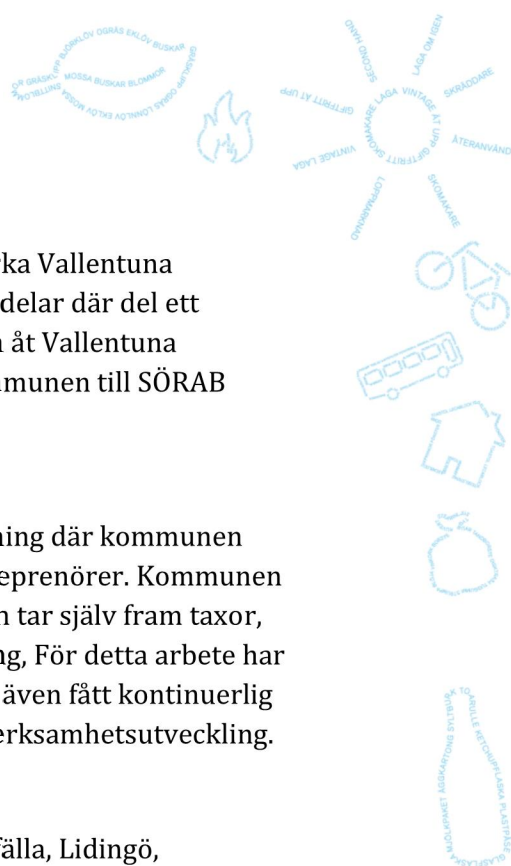
SÖRAB

[illegible]

Innehållsförteckning

Inledning	3
Beskrivning av Vallentuna kommuns avfallsverksamhet.....	3
Beskrivning av SÖRAB.....	3
Del ett – Övergång av avfallsverksamheten.....	4
Avfallstjänsternas omfattning	4
Införande av fastighetsnära insamling av förpackningar	5
Fördelar för Vallentuna kommun	5
Behovet av kvarvarande kunskap på kommunen.....	6
Sammanfattning övergång av avfallsverksamheten	6
Del två – Verksamhetsövergång av personal	7
SÖRABs anställningserbjudande	7
Vad innebär en verksamhetsövergång i korthet	7

Inledning

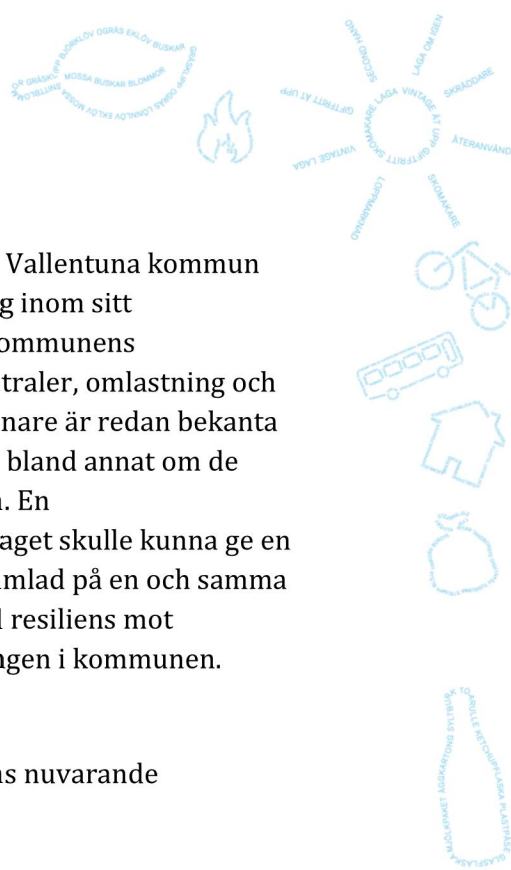
Denna promemoria ska beskriva hur en övergång till SÖRAB kan stärka Vallentuna kommuns avfallshantering. Promemorian är uppdelad i två separata delar där del ett behandlar avfallsverksamheten som SÖRAB ämnar ta över och utföra åt Vallentuna kommun medan del två redovisar vad en personalövergång från kommunen till SÖRAB skulle innebära.

Beskrivning av Vallentuna kommuns avfallsverksamhet

Vallentuna kommun har idag avfallshanteringen i kommunal förvaltning där kommunen valt att upphandla insamlingen av avfall med externa insamlingsentreprenörer. Kommunen har tre anställda som arbetar heltid med avfallsfrågor och kommunen tar själv fram taxor, avfallsföreskrifter, arbetar med driftsfrågor och med avtalsuppföljning. För detta arbete har kommunen vid flertalet tillfällen även tagit in externa konsulter men även fått kontinuerlig stöttning av SÖRAB i form av utredningar, omvärldsbevakning och verksamhetsutveckling.

Beskrivning av SÖRAB

SÖRAB är ett regionalt bolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna. SÖRABs uppdrag är att på ett miljöriktigt och rationellt sätt ta hand om det kommunala avfall samt avfall under kommunalt ansvar, exempelvis bygg- och rivningsavfall, som uppkommer i bolagets ägarkommuner. SÖRAB tar även emot verksamhetsavfall från företag i regionen.

Del ett – Övergång av avfallsverksamheten

SÖRAB önskar redovisa vilka positiva effekter det skulle kunna få för Vallentuna kommun att flytta över avfallsverksamheten från egen förvaltning till hantering inom sitt kommunalägda avfallsbolag, då SÖRAB redan idag är en viktig del i kommunens avfallshantering och hanterar återvinningsstationer, återvinningscentraler, omlastning och förädling av kommunens insamlade avfall. Vallentuna kommuns invånare är redan bekanta med SÖRAB och kommer i kontakt med bolaget vid flertalet tillfällen, bland annat om de besöker Vallentuna returpark eller den mobila återvinningscentralen. En verksamhetsövergång från kommunal förvaltning till SÖRAB tror bolaget skulle kunna ge en ökad service till invånarna i kommunen då all avfallshantering blir samlad på en och samma plats där fokus ligger på avfallsfrågorna. Detta borde även ge en ökad resiliens mot samhällsstörningar då SÖRAB får helhetsansvar kring avfallshanteringen i kommunen.

Avfallstjänsternas omfattning

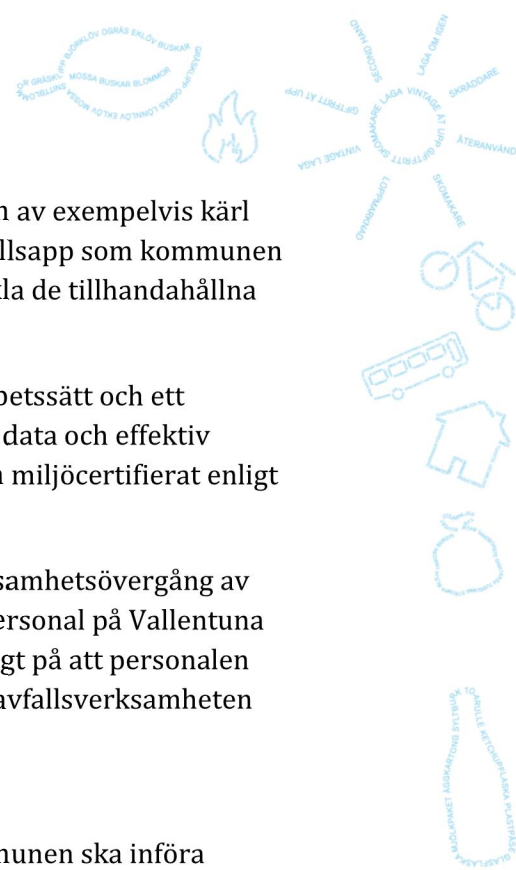
SÖRAB erbjuder ett verksamhetsövertagande av Vallentuna kommuns nuvarande avfallsinsamlingsavtal som omfattar tjänsterna:

- Hämtning av mat- och restavfall
- Hämtning av grovavfall
- Hämtning av trädgårdsavfall
- Hämtning av julgranar
- Hämtning av latrin
- Hämtning av elavfall inklusive batterier
- Hämtning av fett och slam
- Kundtjänst, registerhållning och fakturering

SÖRAB kommer säkerställa att dessa tjänster fortsatt utförs med samma kvalitet och omfattning men under bolagets ansvar.

SÖRAB erbjuder sig även att överta det arbete som idag åligger Vallentuna kommun kring exempelvis:

- Upphandling
- Framtagande av avfallstaxa
- Framtagande av avfallsföreskrifter
- Framtagande av avfallsplan
- Bygg- och marklov kring återvinningsstationer
- Överenskommelser och avtal kring anvisning av hämtningsplats
- Avtalsförvaltning och avtalsuppföljning
- Ekonomisk uppföljning samt revision

Vidare erbjuder även SÖRAB ett övertagande av de inventarier i form av exempelvis kärl som Vallentuna kommun idag äger samt ett övertagande av den avfallsapp som kommunen tillhandahåller åt sina invånare. SÖRAB ser stor potential i att utveckla de tillhandahållna avfallstjänsterna genom bland annat appen.

SÖRABs arbete sker alltid utifrån ett systematiskt processbaserat arbetssätt och ett gemensamt verksamhetssystem, vilket säkerställer kvalitetssäkrade data och effektiv uppföljning. SÖRAB är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001:2015 och miljöcertifierat enligt ISO 14001:2015.

Eftersom överlåtelsen av avfallsverksamheten även innebär en verksamhetsövergång av personal kommer SÖRAB ta över arbetsgivaransvaret över aktuell personal på Vallentuna kommun. Dock är övertagandet av avfallsverksamheten inte avhängigt på att personalen följer med över till SÖRAB. Eventuella konsultuppdrag kopplade till avfallsverksamheten behöver hanteras i dialog med SÖRAB.

Införande av fastighetsnära insamling av förpackningar

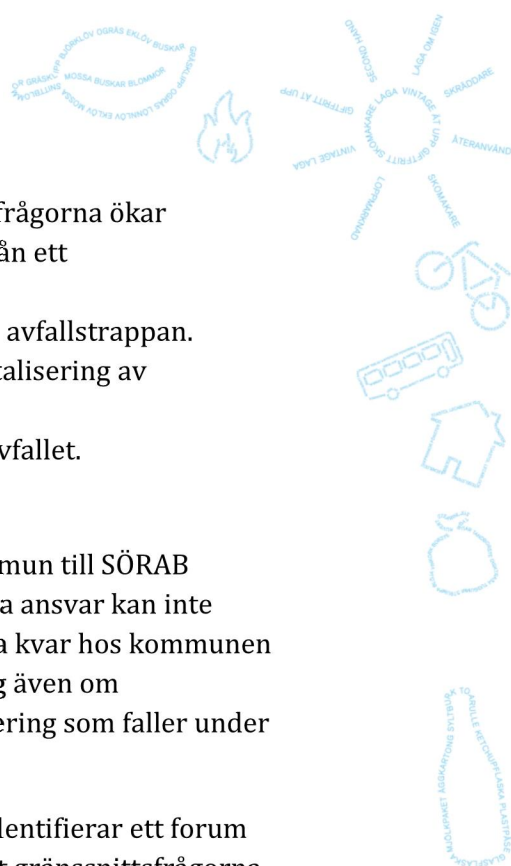
Vallentuna kommun står idag i begrepp att fatta beslut om hur kommunen ska införa fastighetsnära insamling av förpackningar i enlighet med "Förordning om producentansvar för förpackningar SFS 2022:1274". SÖRAB är medveten om att detta kommer medföra stora förändringar för kommunen och kommunens invånare. SÖRAB erbjuder sig att överta införandet av fastighetsnära insamling och utveckling av kommunens återvinningsstationer utifrån det systembeslut som fattas.

Fördelar för Vallentuna kommun

Som ett renodlat avfallsbolag med samlad kompetens kring avfallsfrågor anser SÖRAB på ett bra sätt kunna förvalta Vallentuna kommuns ambitiösa målsättningar kring det kommunala avfallet. SÖRABs arbete tar avstamp i den gemensamma avfallsplanen, antagen av bolagets ägarkommuner, där den övergripande målsättningen är att bolaget tillsammans med kunder och samarbetspartners ska minska miljöbelastningen och öka resursutvinningen ur det avfall som uppstår.

En verksamhetsöverföring till SÖRAB förväntas åstadkomma flera fördelar för Vallentuna kommuns avfallsinsamling, bland annat i form av:

- Ökad kundnytta och högre servicegrad då avfallshantering är samlad på en plats vilket underlättar för kommuninvånarna när de behöver hjälp kring avfallsfrågor.
- SÖRABs storlek, Sveriges fjärde största mottagare av kommunalt avfall, samt att bolaget enkom fokuserar på avfallsfrågor ger fördelar kring upphandlingar och möjligheter att påverka avfallsutvecklingen på ett sätt som är svårare för en kommun där avfall endast är en liten del av verksamheten.
- Ökad resiliens mot samhällsstörningar.
- Effektiviserade avfallstransporter för att minska miljöbelastningen.

- Med avfallsverksamheten i ett bolag som har fokus på avfallsfrågorna ökar möjligheterna till utveckling av befintliga avfallstjänster utifrån ett helhetsperspektiv. Exempelvis kan SÖRAB i högre grad:
 - Stötta invånare och föreningar med att klättra uppåt i avfallstrappan.
 - Bedriva ett aktivare arbete med utveckling kring digitalisering av avfallstjänsterna.
 - Aktivt arbeta med att öka kvalitén på det insamlade avfallet.

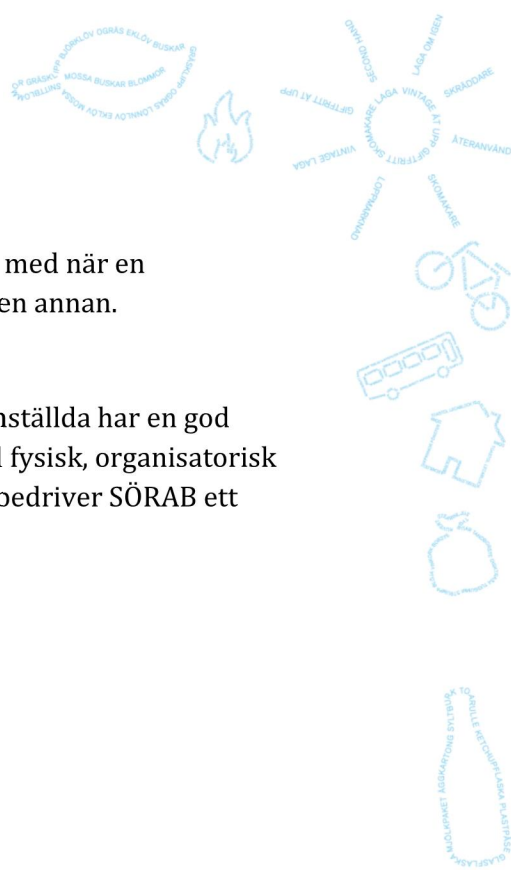
Behovet av kvarvarande kunskap på kommunen

Vid en verksamhetsövergång av avfallshanteringen i Vallentuna kommun till SÖRAB kvarstår fortfarande Vallentuna kommun som avfallshuvudman, detta ansvar kan inte överlåtas så som lagen idag är utformad. Uppgifter som kommer ligga kvar hos kommunen är exempelvis beslut om avfallstaxa, avfallsplan och avfallsförordning även om framtagandet av dessa i huvudsak sker hos SÖRAB. Även avfallshantering som faller under gaturenhållningslagen förbli i kommunal förvaltning.

SÖRAB rekommenderar därför att Vallentuna kommun och SÖRAB identifierar ett forum där kommunen och bolaget kontinuerligt träffas för att säkerställa att gränssnittsfrågorna inte faller mellan stolarna.

Sammanfattning övergång av avfallsverksamheten

En övergång av avfallsverksamheten till SÖRAB innebär strategiska och operativa fördelar för Vallentuna kommun. Genom att samla insamling, förädling och utveckling av avfallstjänster hos ett renodlat avfallsbolag skapas möjligheter till stordriftsfördelar, ökad miljö- och klimatnytta samt förbättrad service för kommuninvånarna. SÖRAB har bred kompetens, resurser och system för att säkerställa kvalitet, följa lagstiftning och driva innovation inom avfallshantering, vilket kan vara utmanande att tillhandahålla i kommunal förvaltning. Dessutom ger samordningen bättre möjligheter till ekonomisk kontroll, effektivare transporter och större motståndskraft vid samhällsstörningar. En verksamhetsöverflyttning till SÖRAB är också bra för att uppnå långsiktig hållbarhet och ökad kundnytta för Vallentuna kommuns invånare.

Del två – Verksamhetsövergång av personal

En verksamhetsövergång av personal innebär att anställningar följer med när en verksamhet eller del av verksamhet övergår från en arbetsgivare till en annan.

SÖRABs anställningserbjudande

SÖRAB strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare där bolagets anställda har en god balans mellan arbete och fritid. Medarbetare på SÖRAB ska ha en god fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö där medarbetaren ska känna sig trygg. Vidare bedriver SÖRAB ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete.

Medarbetare på SÖRAB erbjuds:

- Kollektivavtal Sobona Vatten & Miljö – Vision
- Arbetstid 37,5 h/vecka
- Årlig hälsokontroll genom företagshälsovård
- Semester enligt ålderstrappa
- Möjlighet att växla semestertillägg mot extra lediga dagar
- Kostförmån om 2700:-/månad
- Enskilt friskvårdsbidrag om 3 500 kr/år
- Möjlighet till bruttolönevaxling för pension
- Möjlighet till distansarbete max 2 dagar/vecka

Vad innebär en verksamhetsövergång i korthet

Samtliga anställda på Vallentuna kommun som berörs av verksamhetsövergången har rätt att följa med över till den nya arbetsgivaren. I enlighet med Lag (1982:80) om anställningsskydd 6 b §, LAS, så följer arbetstagarens nuvarande anställningsvillkor så som anställningstid, lön och pension med från den gamla arbetsgivaren till den nya. Således behöver inga anställningsavtal skrivas om men det innebär att SÖRAB tar över rollen som arbetsgivare från Vallentuna kommun vid det beslutade övergångsdatumet. SÖRAB kan erbjuda nya anställningsvillkor men det är upp till arbetstagaren om de vill acceptera dem eller vara kvar i befintligt avtal med oförändrade villkor. Om den nya arbetsgivaren vill förändra villkoren i anställningsavtalet, kan det göras i överenskommelse med arbetstagaren. Om ni inte kommer överens, kan arbetsgivaren säga upp avtalet för omreglering. Eventuella förmåner som ensidigt reglerats mellan arbetstagaren och Vallentuna kommun kan däremot dras tillbaka utan överenskommelse mellan SÖRAB och arbetstagaren.

Vallentuna kommun som nuvarande arbetsgivare är ansvariga för att informera personalen och genomföra MBL-förhandlingar men självfallet är SÖRAB behjälpliga för att göra övergången så smidig som möjligt och önskar vara delaktiga i delar av arbetet som Vallentuna kommun önskar hjälp med att genomföra.

**Avtal om samarbete angående
avfallsverksamhet (*KOMMENTERAD VERSION*)**

Innehåll

1	Bakgrund.....	3
2	Uppdragets omfattning.....	3
	Avgränsning av uppdraget avseende uppgifter som innefattar normgivning eller myndighetsutövning m.m.	3
	Insamling m.m.....	4
	Information och samverkan	4
	Avfallsplan, avfallsföreskrifter och avfallstaxa	4
3	Inriktning för och utveckling av uppdraget.....	5
4	Avtalstid och uppsägning.....	5
5	Principer för finansiering	6
6	Markupplåtelser.....	6
7	Samverkan och information	7
	Allmänt.....	7
	Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt samt oförutsedda händelser	7
	Ekonomi	7
	Avfallstaxa	8
	Avfallsplan och avfallsföreskrifter	8
	Fysisk planering.....	8
	Bygglov och förhandsbesked.....	8
	Kontaktpersoner.....	8
8	Ekonomi.....	9
9	Meddelanden m.m.	10
10	Omförhandling.....	10
11	Giltighet.....	11

Parter

Kommunen	Vallentuna kommun, org.nr 212000-0027 186 86 Vallentuna
SÖRAB	Söderhalls Renhållningsverk Aktiebolag (SÖRAB), org. nr 556197-4022 Box 63 186 21 Vallentuna

1 Bakgrund

- 1.1 Kommunen har för avsikt att överlämna verksamhetsansvaret för delar av avfallsverksamheten till SÖRAB. Syftet är att främja den fortsatta utvecklingen av verksamheten i en positiv riktning och fortsatt uppfyllande av de kommunövergripande målen hög kvalitet och hållbar tillväxt samt de särskilda mål som har bestämts av fullmäktige inom miljö- och klimatområdet.
- 1.2 Genom detta avtal avser kommunen och SÖRAB att närmare precisera respektive parts ansvar och befogenheter avseende den överlämnande verksamheten. Avtalet syftar till att säkerställa ett kostnadseffektivt och välfungerande samarbete med möjlighet till framtida stordriftsfördelar.

Kommentar

I *första punkten* beskrivs bakgrunden till avtalet samt kommunens ambition med överlämnandet av verksamheten och den fortsatta driften och utvecklingen av avfallsverksamheten i linje med de kommunala kommunövergripande målen för 2026–2028 (KF § 85, 2025-06-02), dess miljö- och klimatpolicy (KF § 70, 2025-04-28) samt -strategi (KF § 166, 2025-12-01). I *andra punkten* definieras avtalsföremålet och dess syfte.

2 Uppdragets omfattning

- 2.1 Kommunens uppdrag till SÖRAB omfattar följande områden och de uppgifter som hör till varje område. I uppdraget ligger att säkerställa administration, hantera betalningar samt övriga, liknande uppgifter som behövs för fullgörandet av detsamma.
- 2.2 Parterna är överens om att uppdraget, i enlighet med ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen, omfattar fullgörande av detsamma vid kris, höjd beredskap eller krig.

Avgränsning av uppdraget avseende uppgifter som innefattar normgivning eller myndighetsutövning m.m.

- 2.3 Parterna är överens om att uppgifter inom avfallsområdet som innefattar myndighetsutövning eller normgivning inte kan överlåtas till SÖRAB. Sådana uppgifter utgörs t.ex. av ärenden som avser taxor, tillstånd eller dispenser.

- 2.4 Uppdraget omfattar inte de skyldigheter som åligger kommunen enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

Insamling m.m.

- 2.5 SÖRAB ansvarar för

- Insamling och transport av kommunalt avfall.
- Insamling, transport och behandling av annat avfall under kommunalt ansvar än sådant kommunalt avfall som avses i föregående punkt, inbegripet nödavfall.

Information och samverkan

- 2.6 SÖRAB ansvarar för

- Fullgörande av kommunens ansvar för information inom avfallsområdet.
- Medverkan i kommunens arbete med framtagande av översikts- och detaljplaner.
- Besvarande av remisser o dyl. avseende avfallsfrågor inom kommunens ärendehandläggning.

Avfallsplan, avfallsföreskrifter och avfallstaxa

- 2.7 SÖRAB ansvarar för

- Framtagande av underlag till avfallsplan och avfallsföreskrifter samt tillhandahållande av underlag till kommunen inför samråd, utställning etc.
- Framtagande av underlag till taxa med avgifter för de tjänster m.m. som omfattas av SÖRAB:s uppdrag enligt detta avtal samt tillhandahållande av underlaget till kommunen inför beslut.

Kommentar

Bestämmelserna syftar till att klargöra omfattningen av kommunens uppdrag till SÖRAB.

I *första punkten* klargörs att det överlämnande uppdraget omfattar de uppgifter som behövs för utförandet; hantering av administration, abonnentregister etc.

I *andra punkten* har tagits ett klargörande av att uppdraget inte omfattar förvaltningsuppgifter som innefattar myndighetsövning med anledning av att det inte finns lagstöd för överlämnande av sådana uppgifter inom det kommunala avfallsområdet (jfr 12 kap. 4 § andra stycket regeringsformen).

Tredje punkten avgränsar uppdragets omfattning i förhållande till de uppgifter som åligger kommunen – i huvudsak – som huvudman för allmänna platser enligt detaljplan.

Fjärde och femte punkterna samt delvis *femte punkten* är utformade med utgångspunkt i miljöbalkens bestämmelser om kommunalt ansvar inom avfallsområdet. I *femte punkten* tydliggörs vidare att uppdraget även omfattar medverkan i kommunens arbete med fysisk planering och remisshantering vid kommunens handläggning av lov, förhandsbesked och andra ärenden.

3 Inriktning för och utveckling av uppdraget

- 3.1 Parterna är överens om att uppdraget ska fullgöras med hög kvalitet utifrån kundernas upplevelse, kostnadsmedvetenhet och minskning av olägenheter för människa och miljö.
- 3.2 Kommunen och SÖRAB ska ha en god dialog om inriktningen för avfallsverksamhetens utveckling och dess bidrag till förutsättningarna för ett välfungerande samhällsbyggande. SÖRAB ska sträva efter att följa relevanta delar av de styrdokument som beslutas av kommunen och som har bäring på avfallsverksamheten.
- 3.3 SÖRAB ska kontinuerligt sträva efter att ta tillvara de möjligheter till effektivisering, kvalitetsutveckling samt kostnadsbesparing som ny teknik ger.

Kommentar

Bestämmelserna syftar till att beskriva målen för utförandet av kommunens uppdrag till SÖRAB.

I första punkten, som är baserad på de kommunövergripande målen, beskrivs den eftersträvsvärda balansen mellan ianspråktaga resurser och önskat resultat samt målsättningen att verksamheten ska vara självfinansierad så långt möjligt.

I den *andra punkten* har en bestämmelse införts för att tydliggöra den kommunala avfallsverksamhetens betydelse för att främja förutsättningarna för ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande, samt vikten av att parterna gemensamt tillvaratar dessa. Punkten innehåller också en bestämmelse angående parternas ambition att uppdraget i möjligaste mån ska utföras i linje med intrakommunala styrdokument, i medvetenhet om att direkt och bindande styrning av kommunala bolag i sådana avseenden utövas genom ägardirektiv som beslutas av fullmäktige i ägarkommunerna.

Genom den *tredje punkten* åläggs SÖRAB ett kontinuerligt utvecklingsansvar för verksamheten som omfattas av uppdraget. Begreppet effektivisering omfattar såväl ekonomiska, organisatoriska som andra aspekter. Med teknikutveckling avses såväl fysisk som digital teknik.

4 Avtalstid och uppsägning

- 4.1 Detta avtal gäller från och med 2027-04-01 och tills vidare eller från och med den senare tidpunkt som villkoren för avtalets giltighet uppfylls.
- 4.2 Uppsägningstiden är 1 år. Uppsägning ska ske skriftligen.

5 Principer för finansiering

- 5.1 Kommunen har rätt enligt lag att ta ut avgifter för avfallshantering samt andra uppgifter inom avfallsområdet som den är skyldig att utföra. Parterna är överens om att finansieringen av uppdragets fullgörande så långt som möjligt ska täckas av de avgifter som är möjliga att ta ut med anledning av uppdragets utförande. SÖRAB ska kontinuerligt bevaka och ta tillvara de möjligheter till extern finansiering som erbjuds (t.ex. riktade statsbidrag) i syfte att minska självkostnaden för uppdraget.
- 5.2 Bestämmelser om till vem avgifter som tas ut med anledning av uppdragets utförande ska betalas, beslutas av Kommunfullmäktige i Vallentuna kommun i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Kommentar

I *första punkten* uttrycks den gemensamma avsikten vad gäller finansieringen av uppdraget som kommunen lämnar till SÖRAB. Avsikten ska tolkas i ljuset av uppdragets inriktning som framgår under rubriken "Inriktning för och utveckling av uppdraget", dvs. att uppdraget ska utföras på ett kostnadseffektivt sätt i förhållande till eftersträvad kvalitet samt med krav på kontinuerlig effektivisering likt de förutsättningar som gäller för kommunens egenregiverksamhet.

Andra punkten innehåller en upplysning om att taxan ska ange vem avgiften tas ut av enligt lag.

6 Markupplåtelser

- 6.1 Avfall under kommunalt ansvar ska som utgångspunkt hämtas vid fastighetsgräns. När så inte kan ske, ska kommunen i sista hand anvisa fastighetsinnehavaren en plats där avfallet ska hämtas. Fastighetsinnehavaren i sådant fall skyldig att lämna avfallet på den anvisade platsen samt att bekosta platsens iordningställande och skötsel. Motsvarande gäller i de fall som flera fastighetsinnehavare anvisas en gemensam plats där avfall under kommunalt ansvar ska hämtas.
- 6.2 Iordningställande, drift och markupplåtelse för sådan insamling av avfall under kommunalt ansvar som inte är direkt knuten till en eller flera fastigheters enskilda behov, t.ex. förpackningsavfall, utgör en del av det kommunala insamlingssystemet. SÖRAB har enligt uppdraget ansvar för att säkerställa systemet.
- 6.3 Parternas gemensamma uppfattning är att kommunal mark som utgångspunkt inte ska tas i anspråk för avfallshantering som sker för enskilda fastigheters behov. Anläggningar som utgör en del av det kommunala insamlingssystemet kan dock förläggas på sådan mark. Vid behov av omlokalisering eller nyetablering av sådana anläggningar ska parterna samverka i frågan om lämplig lokalisering och, vid behov, ingå nödvändiga avtal samt verka för att erforderliga tillstånd för etableringen beviljas.

Kommentar

Bestämmelsen speglar ansvarsfördelningen enligt lag och mellan parterna för frågor om lokalisering, placering, iordningställande och drift av vissa platser för avfallsinsamling. I dagsläget tas ingen avgift ut för uppställning av behållare på offentliga platser som sker med stöd av polistillstånd enligt ordningslagen (1993:1617).

7 Samverkan och information

Allmänt

- 7.1 Det är väsentligt för en långsiktigt fungerande avfallshantering att samarbetet mellan kommunen och SÖRAB fungerar på ett bra sätt. Både kommunen och SÖRAB har ansvar för detta samarbete och bör därför kontinuerligt, och minst en gång per år, träffas för att på en övergripande nivå diskutera aktuella samverkansbehov m.m. SÖRAB ansvarar för att kalla till sådan dialog.
- 7.2 Kommunen och SÖRAB ska i särskild ordning komma överens om vilken information, statistik och liknande uppgifter som respektive part ska lämna till varandra och med vilken periodicitet med anledning av uppdraget.

Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt samt oförutsedda händelser

- 7.3 SÖRAB ska bereda kommunen tillfälle till samråd inför beslut inom bolaget som kan påverka uppdragets inriktning, omfattning eller som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för detta.
- 7.4 SÖRAB ska utan dröjsmål informera kommunen om frågor med anledning av uppdraget när det kan antas att kommunen berörs av frågan. Informationsplikten omfattar t.ex. enskilda ärenden, större projekt, tvister samt händelser som påverkar möjligheterna att fullgöra uppdraget och därmed påverkar samhällets funktionalitet eller samhällsviktig verksamhet.

Ekonomi

- 7.5 Enligt tidplan från kommunen lämnas underlag för Vallentuna kommunkoncerns årsredovisning, delårsrapport med prognos samt budget för ett år samt ytterligare två års plan för investeringar, resultatutveckling och finansiering.

Avfallstaxa

- 7.6 SÖRAB ska löpande tillhandahålla kommunen beslutsunderlag för avfallstaxa med full kostnadstäckning i enlighet med gällande lagstiftning. Framtagande av underlag ska ske i samråd med kommunen. Underlag till taxejusteringar för efterföljande år bör vara hos kommunen senast under september månad året före ändringen ska träda i kraft. Om det inte är praktiskt möjligt ska en så god uppskattning som möjligt lämnas med motivering till möjliga justeringsbehov samt en tidsplan för när underlaget till taxa kan överlämnas. Ny taxa kan börja gälla tidigast efter beslutet i fullmäktige

Avfallsplan och avfallsföreskrifter

- 7.7 SÖRAB ska löpande tillhandahålla kommunen beslutsunderlag för avfallsplan och avfallsföreskrifter. Framtagande av underlag samt fastställande av tidplan ska ske i samråd med kommunen. Kommunen ansvarar för att delta i arbetet med avfallsplanen och sköter den formella hanteringen av avfallsplanen.

Fysisk planering

- 7.8 Kommunen har ansvar för att planläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900) sker. SÖRAB ska, utifrån överenskommet behov från fall till fall, medverka i både detaljplanering och översiktsplanering med syfte att säkerställa en väl fungerande avfallshantering. Medverkan kan innebära allt från att SÖRAB tar fram underlag som krävs för planeringen till att SÖRAB bereds möjlighet att granska och yttra sig i planprocessen. När avfallshanteringen har ett behov av utrymme är det viktigt att SÖRAB:s synpunkter kommer in i ett tidigt skede i planeringsprocessen.

Bygglov och förhandsbesked

- 7.9 Kommunen ska i möjligaste mån informera SÖRAB om inkomna ansökningar avseende lov och förhandsbesked samt i möjligaste mån remittera sådana ansökningar till bolaget, med avseende på förutsättningarna att uppfylla de krav som följer av plan- och bygglagen på att byggnader ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till möjligheterna att hantera avfall. Frågan är av särskild vikt när det kommer till ansökningar som avser t.ex. verksamheter, flerbostadshus, nya bostadsområden eller i områden med bristfälligt vägnät eller som annars kan antas innebära svårigheter vid avfallshantering. Remisser bör besvaras inom två veckor från att de tas emot.

Kontaktpersoner

- 7.10 Parterna ska vardera utse en ansvarig funktion med uppgift att säkerställa en ändamålsenlig kontaktyta dem emellan. På begäran av endera parten ska den andra parten utse medarbetare för hantering av specifika frågor. Parterna ska till varandra lämna relevanta kontaktuppgifter. Vid förändringar ska uppdaterade kontaktuppgifter utan dröjsmål meddelas den andra parten.

Kommentar

Bestämmelsen beskriver formerna för samverkan mellan parterna i anledning av avtalet. Med anledning av att avfallsfrågorna är integrerade framför allt i den fysiska planeringen och tillståndsgivningen enligt plan- och bygglagen, har också särskilda regleringar avseende samverkan i sådana frågor formulerats.

Kommunen kommer även i framtiden behöva delta i visst arbete med avfallsplanen och föreskrifterna inom t.ex. de områden som inte berör den verksamhet som omfattas av SÖRAB:s uppdrag, exempelvis frågor rörande nedskräpning. Det är också kommunen som ansvarar för genomförandet av det obligatoriska samrådsförfarandet innan planen och föreskrifterna antas (se 15 kap. 48 § miljöbalken i dess lydelse enligt SFS 2026:507). Mot denna bakgrund har en särskild reglering av samverkan i sådana frågor tagits in i *sjätte punkten*.

Sjunde punkten syftar till att säkerställa samverkansformer för enskilda tillståndsärenden enligt plan- och bygglagen. Möjligheterna att hantera avfall ska enligt plan- och bygglagen utredas i ärenden om bygglov och förhandsbesked vad gäller ansökningar som avser platser inom och utom planlagt område (se 2 kap. 5 och 6 §§ samt 9 kap. 56 § första stycket 4 resp. 57 § första stycket plan- och bygglagen). I bestämmelsen har tagits in en exemplifierande lista över ärendetyper som erfarenhetsmässigt aktualiserar ett behov av att förutsättningarna för avfallshantering beaktas särskilt.

8 Ekonomi

- 8.1 Trots kommunens uppdrag till SÖRAB, kommer vissa uppgifter inom den taxefinansierade delen av avfallsområdet även fortsättningsvis att behöva utföras i kommunens egen regi. Med anledning av detta samt rådande förutsättningar gällande möjligheterna att erhålla statlig ersättning för insamling av förpackningsavfall har parterna ett behov av att sinsemellan reglera ekonomiska mellanhavanden.
- 8.2 Parterna är överens om att kommunen ansvarar för att ansöka om statlig ersättning avseende insamling av förpackningsavfall som omfattas av producentansvar och andra ersättningar som kommunen är exklusivt behörig att ansöka om. SÖRAB ska på begäran tillhandahålla de uppgifter som är nödvändiga för kommunens ansökan. Parterna är införstådda med att ersättningens storlek är beroende av att korrekta och fullständiga uppgifter ges in samt att ansökan sker inom föreskriven tid.
- 8.3 Beviljad och utbetald ersättning ska, efter mottagande av kommunen, vidareföras till SÖRAB som en del av finansieringen av uppdraget. Från detta belopp ska kommunen dock göra avräkning för sina faktiska kostnader hänförliga till handläggning, administration och övrigt arbete inom det avgiftsfinansierade avfallsområdet ("avräkningsbeloppet"). Det belopp som återstår efter avräkning ska utgöra det belopp som överförs till SÖRAB.
- 8.4 Avräkningsbeloppet för det första avtalsåret uppgår till 278 000 kronor per år. Från och med det andra avtalsåret ska avräkningsbeloppet indexjusteras årligen per den 1 april.

- 8.5 Indexjusteringen ska ske med tillämpning av Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), publicerat av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), och ska spegla den allmänna kostnadsutvecklingen inom kommunal verksamhet inklusive löner, sociala avgifter och övriga relevanta kostnadskomponenter. Som basmånad gäller januari 2027, vilken indexeras till 100 och utgör referens för samtliga framtida justeringar. Det indexjusterade avräkningsbeloppet ska beräknas enligt följande princip

$$\text{Avräkningsbelopp} = \text{Basbelopp} \times (\text{PKV för aktuell justeringsperiod} / \text{PKV för januari 2027})$$

- 8.6 Om PKV upphör att publiceras, eller om dess innehåll, definition eller beräkningsmetodik väsentligen förändras, ska parterna utan dröjsmål inleda förhandlingar i syfte att ersätta indexet med ett jämförbart index som så långt som möjligt motsvarar den ekonomiska avsikten med denna reglering.
- 8.7 I övrigt ska vardera part bära de kostnader som uppstår till följd av uppdraget enligt detta avtal.

9 Meddelanden m.m.

- 9.1 Meddelanden avseende avtalets tillämpning ska skickas med rekommenderat brev eller e-post (som behöri gen bekräftas).
- 9.2 Ändringar och tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och behöri gen undertecknade av parterna.

10 Omförhandling

- 10.1 Parterna är överens om att detta avtal bygger på förutsättningarna vid avtalets ingående avseende gällande författningar, ekonomiska index samt andra relevanta omständigheter.
- 10.2 Om en väsentlig förändring av förutsättningarna inträffar under avtalstiden, vilken inte rimligen kunnat förutses av part och som medför en betydande ekonomisk eller operativ påverkan på parts fullgörande av sina åtaganden enligt avtalet, ska parterna i god tro inleda förhandlingar i syfte att anpassa avtalet till de nya förutsättningarna.
- 10.3 Som väsentlig förändring avses t.ex.
- ändringar i lag eller myndighetsföreskrift som påverkar kostnads- eller ersättningsstruktur,
 - betydande förändringar i ersättningsnivåer från stat eller annan tredje part,
 - införande eller borttagande av skatter, avgifter eller andra ekonomiska styrmedel med direkt påverkan på avtalets ekonomi.

11 Giltighet

11.1 Avtalet förutsätter för sin giltighet att Kommunfullmäktige i Vallentuna kommun beslutar

- att ge SÖRAB i uppdrag att fullgöra verksamhetsansvaret för avfallsverksamheten i kommunen,
- att godkänna detta avtal, samt
- att godkänna överlåtelseavtal gällande avfallsverksamheten mellan SÖRAB och kommunen.

För Vallentuna kommun

**För Söderhalls renhållningsverk AB
(SÖRAB)**

Detta avtal har undertecknats elektroniskt med BankID.

Genom signeringen har parterna bekräftat sin identitet och godkänt avtalets innehåll.

Underskriften är juridiskt bindande och uppfyller gällande krav enligt svensk lag och eIDAS-förordningen.

Tidpunkt för signering och identitetsuppgifter har registrerats och sparas som en del av avtalets dokumentation.

Avtal om överlåtelse av avfallsverksamhet

(KOMMENTERAD VERSION)

Parter

Överlåtare Vallentuna kommun, org.nr 212000-0027
186 86 Vallentuna

Mottagare Söderhalls Renhållningsverk Aktiebolag (SÖRAB), org. nr 556197-4022
Box 63
186 21 Vallentuna

1 Bakgrund

- 1.1 Mottagaren är ett regionalt bolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna. Bolagets ändamål är att utreda, planera, uppföra och driva anläggningar för behandling av avfall, att insamla och bortforsla avfall, att utöva konsultverksamhet i avfallsfrågor samt att bedriva annan därmed förenlig verksamhet.
- 1.2 Samhällets fokus på ökad hållbarhet och cirkulär ekonomi ökar över tid. Genom Mottagarens nuvarande verksamhet och Överlåtarens lagstadgade ansvar för kommunalt avfall finns det en möjlighet att genom ytterligare samordning bidra till att uppfylla samhällets mål för avfallshantering. De nyligen införda kraven på fastighetsnära insamling av förpackningsavfall har satt ytterligare fokus på förutsättningarna för organisering av avfallsverksamheten. Mottagaren har erbjudit Överlåtaren att överlämna sitt verksamhetsansvar inom avfallsområdet till Mottagaren.
- 1.3 Detta avtal är ett led i Överlåtarens ambition att överlämna verksamhetsansvaret för avfallsverksamheten till Mottagaren, i syfte att främja den fortsatta utvecklingen av verksamheten i en positiv riktning och till fortsatt uppfyllande av de kommunövergripande målen hög kvalitet och hållbar tillväxt samt de särskilda mål som har bestämts av Överlåtarens fullmäktigeförsamling inom miljö- och klimatområdet.

Kommentar

Bestämmelserna i *första punkten* beskriver SÖRAB:s uppdrag. Bestämmelserna i *andra punkten* redogör för bakgrunden till avtalet. I *tredje punkten* beskrivs kommunens ambition med överlämnandet av verksamheten och den fortsatta driften och utvecklingen av avfallsverksamheten i linje med de kommunala kommunövergripande målen för 2026–2028 (KF § 85, 2025-06-02), dess miljö- och klimatpolicy (KF § 70, 2025-04-28) samt -strategi (KF § 166, 2025-12-01).

2 Överlåtelseobjekt

- 2.1 Den av Överlåtaren bedrivna verksamheten avseende insamling av kommunalt avfall med de tillgångar samt rättigheter och förpliktelser som anges i detta avtal ("**Verksamheten**").

Kommentar

I bestämmelsen definierar objektet för överlåtelsen, dvs den egendom och de rättigheter/förpliktelser – företrädesvis enligt avtal – som omfattas. Överlåtelsens omfattning konkretiseras på en detaljerad nivå i avtalsbilagor.

3 Överlåtelse och tillträde

- 3.1 Överlåtaren överlåter verksamheten till Mottagaren på de villkor som anges i detta avtal.
- 3.2 Verksamheten ska tillträdas 2027-04-01 eller vid den senare tidpunkt som villkoren för detta avtals giltighet uppfylls ("**Tillträdesdagen**").

Kommentar

I första punkten har tagits in en överlåtelseförklaring samt ett klargörande att överlåtelsen sker på de villkor som framgår av avtalet. *Andra punkten* reglerar tillträdesdagen på så sätt att en huvudtillträdesdag anges samtidigt som den faktiska dagen för tillträde görs beroende av tidpunkten för när erforderliga beslut har fattats. Bestämmelsen i andra stycket är kopplad till avtalets bestämmelser om giltighet, vilken gjorts beroende av att kommunfullmäktige fattar vissa, i avtalet angivna beslut (se avsnitt 17 "Giltighet").

4 Överlåtelsens omfattning och ersättning

- 4.1 Verksamheten omfattar de tillgångar samt rättigheter och förpliktelser som uttryckligen anges i Bilaga 1 respektive 2 till detta avtal. Ersättningen till Mottagaren uppgår till 1 500 000 kr.
- 4.2 Utöver vad som föreskrivs i 4.1 ska Överlåtaren ersätta Mottagaren för de upparbetade förpliktelser avseende personal som ska övertas vid överlåtelsen per Tillträdesdagen. Ersättning enligt denna punkt ska fastställas av parterna gemensamt på Tillträdesdagen.

Kommentar

I den första punkten konkretiseras vad som ingår i överlåtelsen samt tydliggörs att överlåtelseobjektet är begränsat till de tillgångar samt rättigheter och förpliktelser som tagits upp i bilagor till avtalet. I bestämmelsen anges också ersättningen som ett fast belopp. För materiella och immateriella tillgångar/förpliktelser har denna modell valts framför en ersättningsmodell som innebär fastställande av en preliminär ersättning vid avtalstecknande och ett efterföljande fastställande av slutlig ersättning på tillträdesdagen.

Anledningen till valet är dels verksamhetens omfattning och karaktär, där överlåtelseobjektets värde inte bedöms förändras på något sätt av betydelse mellan avtalsdag och tillträdesdag, dels modellen för beräkning av ersättningen som innebär att de upparbetade tillgångarna inom avfallsverksamheten överförs till SÖRAB med avdrag för bokfört värde för de avfallsbehållare m.m. som omfattas av överlåtelsen.

Bestämmelsens *andra punkt* reglerar ansvaret för upparbetade förpliktelser gentemot personal som övertas av SÖRAB genom överlåtelsen. Eftersom den faktiska tidsperioden mellan avtalstecknande och Tillträdesdagen inte är bestämd på ett definitivt sätt i avtalet, behöver ett slutligt fastställande av beloppets storlek ske i anslutning till den dagen. Formerna för avräkning bestäms i avsnitt 5 "Betalning".

5 Betalning

- 5.1 Ersättning enligt punkt 4.1 ska betalas kontant på tillträdesdagen.
- 5.2 Ersättning enligt punkt 4.2 ska betalas senast trettio kalenderdagar efter det att slutlig ersättning enligt punkten bestämts genom kontant betalning.

Kommentar

Bestämmelsen fastställer tidpunkt och betalningsmedel för ersättningen. I sedvanlig ordning bestämmer parterna gemensamt de närmare praktiska arrangemangen, till exempel till vilket konto som ersättning ska betalas, hur betalningen ska märkas samt på vilket sätt den ska kvitteras.

6 Beslut före tillträdet

- 6.1 Under tidsperioden fram till tillträdesdagen ska Överlåtaren samråda med Mottagaren inför beslut som rör frågor som är väsentliga för verksamheten.

Kommentar

Bestämmelsen reglerar en skyldighet för kommunen att samråda med SÖRAB under tidsperioden mellan avtals- och tillträdesdagen avseende verksamhetskritiska beslut. Syftet med bestämmelsen är att överlåtelseobjektet i möjligaste mån ska kvarstå oförändrat under den nyssnämnda tidsperioden eller att SÖRAB ska ha insyn i och möjlighet till dialog med kommunen i sådana frågor som kan påverka förutsättningarna för driften av verksamheten efter tillträdet.

7 Personal

- 7.1 Mottagaren ska ta över all personal som tillhör verksamheten och som har förtecknats i [Bilaga 3] till detta avtal. Överlåtaren ska verka för att personalen kan tas över av Mottagaren.
- 7.2 Kostnaderna för övertagen personal ska bäras av Mottagaren från och med Tillträdesdagen.
- 7.3 Förhandlingar enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet har genomförts före avtalets ingående.

Kommentar

Bestämmelsen i *första punkten* återspeglar det lagstadgade kravet på övertagande av personal som åvilar mottagaren vid en rörelseöverlåtelse enligt 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd. Det faller på mottagaren ensam att göra en bedömning av om kriterierna för övertagande i den nyssnämnda bestämmelsen är uppfyllda eller inte vid en viss rörelseöverlåtelse. Lagen om anställningsskydd reglerar också vilka typer av förmåner som mottagare respektive överlåtare ansvarar för efter övergång av personal som sker med stöd av lagens bestämmelser.

I *andra och tredje punkterna* har, för god ordnings skull, tagits in bestämmelser som tydliggör kostnadsansvaret mellan parterna för personal som tas över i förhållande till Tillträdesdagen samt en upplysning om att kommunen har fullgjort sina skyldigheter enligt lagen om medbestämmande i arbetslivet avseende överlåtelsen.

8 Kundfordringar

- 8.1 Mottagaren ska inte överta de kundfordringar som hör till verksamheten. Om Överlåtaren önskar, ska Mottagaren medverka vid inkasseringar av kundfordringar mot skälig ersättning.

Kommentar

I bestämmelsen regleras att SÖRAB inte ska ta över utestående kundfordringar samt att SÖRAB, efter kommunens önskemål, ska vara behjälplig med inkassering av sådana fordringar. Bestämmelsen har införts i avtalet i syfte att tydliggöra vilka värden som ska ligga till grund för beräkningen av ersättningen.

9 Avtal och förpliktelser

- 9.1 På tillträdesdagen ska Mottagaren ta över Överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt de avtal som förtecknas i Bilaga 2. Parterna ska verka för att respektive medkontrahent godkänner partsbytet.
- 9.2 Om godkännande av partsbyte inte kan fås, ska Överlåtaren kvarstå som part men avtalet så långt som möjligt fullgöras av Mottagaren mot att denne erhåller motsvarande rättigheter.

Kommentar

Bestämmelsen i *första punkten* innebär att SÖRAB ska ta över de avtal som närmare anges i hänvisad avtalsbilaga. Partsbyte förutsätter samtycke av respektive medkontrahent, varför det i *andra punkten* regleras hur avtalsparterna ska hantera situationen att samtycke inte ges. I det fall samtycke inte ges ska kommunen i dialog med SÖRAB fastställa hur avtal ska hanteras.

10 Underlag för överlåtelsen

10.1 Till grund för avtalet har huvudsakligen legat följande handlingar som har tillhandahållits Mottagaren jämte de övriga handlingar och uppgifter som anges i avtalet.

- Bilaga 1 (förteckning över tillgångar)
- Bilaga 2 (förteckning över rättigheter och förpliktelser)
- Bilaga 3 (förteckning över personal)

10.2 Mottagaren har getts tillfälle att undersöka verksamheten.

Kommentar

Bestämmelsen syftar, tillsammans med de närmast efterföljande bestämmelserna i avtalet, att reglera omfattningen av det köprättsliga felansvaret mellan avtalsparterna. Bestämmelserna är motiverade genom att det inte är lämpligt att reglera felansvar genom mer övergripande förklaringar om att ett visst objekt överläts i "befintligt skick" med fullständiga ansvarsfriskrivningar eftersom mottagaren ändå som brist kan åberopa att objektet är i väsentligt sämre skick än vad denne med fog kunnat förutsätta. (Se 19 § köplagen [1990:931], KöpL samt [bl.a.] rättsfallen NJA 1975 s. 620, NJA 1993 s. 436 samt "Bostadsrättslokalen" NJA 2016 s. 237.)

I bestämmelsens *första punkt* anges vilken information som SÖRAB har tagit del av före överlåtelsen. I *andra punkten* har tagits in en förklaring om att SÖRAB har getts möjlighet att fullgöra sin undersökningsplikt avseende objektet.

11 Garantier

11.1 Överlåtaren garanterar

- att Överlåtaren är oinskränkt ägare till de överlåtna tillgångarna som inte är belastade med annan tillkommande rätt eller rättighet i vidare mån än vad som framgår av den förteckning som bifogats avtalet, samt
- att för övertagen personal gäller de villkor som framgår av den personalförteckning som bifogats avtalet.

Kommentar

Bestämmelsen reglerar den s.k. garantikatalogen, dvs. överlåtarens uttryckliga utfästelser avseende det överlåtna objektets skick och egenskaper. Garantikatalogens syfte är att utgöra en fullständig reglering av vad som ska anses utgöra köprättsliga fel vid tillämpningen av avtalet. Bestämmelsen har utformats på så sätt att den ansluter till regleringen i strax föregående bestämmelse som specificerar vilken information som tillhandahållits mottagaren innan ett köp, på vilket sätt samt det avtalsenliga skicket på överlåten egendom m.m. Bestämmelsen är därutöver avsedd att utgöra tolkningsunderlag till de efterföljande bestämmelserna i avsnitt 12 "Brist i garanti" vilka reglerar hur avvikelser mellan avtalat och faktiskt skick ska regleras mellan parterna.

12 Brist i garanti

- 12.1 Har Överlåtaren garanterat visst förhållande och Överlåtaren brister i sådan garanti, ska Mottagaren kompenseras med en krona för varje krona som brister.
- 12.2 Innan sådan brist anses föreligga ska eventuell positiv avvikelse först avräknas mot den påvisade bristen.
- 12.3 Överlåtarens ersättningsskyldighet är begränsad till högst ett belopp om 300 000 kr.
- 12.4 Ränta på bristens belopp ska utgå enligt räntelagen (1975:635) från tillträdesdagen till dess att betalning gjorts genom kvittning mot skuld eller annars.
- 12.5 Uppgår de sammanlagda bristerna efter avdrag för eventuell positiv avvikelse till belopp understigande 150 000 kr är Överlåtaren inte återbetalningsskyldig. Enskilda poster understigande 50 000 kr ska inte tas med i beräkningen.

Kommentar

Bestämmelserna syftar till att reglera den primära påföljden vid brister i överlåtelseobjektets egenskaper i förhållande till utfäst skick (se avsnitt 10 "Underlag för överlåtelsen" respektive 11 "Garantier"), dvs prisavdrag, och principerna för hur beräkningen av ett sådant avdrag ska göras.

13 Reklamation och preskription

- 13.1 Anspråk med anledning av brist i garanti eller annat kontraktsbrott av Överlåtaren ska framställas senast tre månader från det att kontraktsbrottet uppmärksammades av Mottagaren, dock senast ett år efter tillträdesdagen.
- 13.2 Mottagarens rätt att häva överlåtelsen upphör sex månader efter tillträdesdagen.

Kommentar

Bestämmelserna i *första och andra punkterna* syftar till att precisera de allmänna bestämmelserna om reklamations- respektive preskriptionsfrister som föreskrivs i 32 § KöpL samt jämför 3 § samma lag. De angivna tidsfrister som enligt avtalet ska gälla för reklamation respektive hävning har bedömts utifrån karaktären hos den egendom m.m. som ingår i överlåtelseobjektet.

14 Fullständigt avtal

- 14.1 Detta avtal med bilagor utgör parternas fullständiga överenskommelse i alla frågor rörande Överlåtarens överlåtelse av verksamheten till Mottagaren.

Kommentar

Bestämmelserna innehåller en s.k. integrationsklausl som syftar till att skapa en tydlighet i fråga om avtalets innehåll.

15 Meddelanden m.m.

- 15.1 Meddelanden avseende avtalets tillämpning ska skickas med rekommenderat brev eller e-post (som behörigen bekräftas).
- 15.2 Ändringar och tillägg till detta avtal ska vara skriftliga och behörigen undertecknade av parterna.

Kommentar

Bestämmelserna syftar till att klargöra hur meddelanden i anledning av avtalet ska skickas samt hur ändringar i avtalet ska hanteras.

16 Återgång

- 16.1 Om parternas vilja och ambition med detta avtal, inklusive samtidigt tecknat samarbetsavtal, inte kommit att förverkligas är parterna överens om att ta upp en diskussion om en återgång av förpliktelserna enligt detta avtal. Kommunfullmäktige i Vallentuna kommun är exklusivt behörig att fatta slutligt beslut om en eventuell återgång.

Kommentar

Bestämmelsen föreskriver en möjlighet till återgång av avfallsverksamheten (tillgångar och förpliktelser) för det fall att det inte är möjligt att förverkliga syftet med överlåtelsen. I bestämmelsen erinras också om att ett återtagande av verksamheten i kommunens egen regi förutsätter beslut av kommunfullmäktige (se 10 kap. 1 § kommunallagen [2017:725], KL, jämförd med 5 kap. 1 § samma lag).

17 Giltighet

- 17.1 Avtalet förutsätter för sin giltighet att Kommunfullmäktige i Vallentuna kommun beslutar
- att ge Mottagaren i uppdrag att fullgöra verksamhetsansvaret för avfallsverksamheten i kommunen,
 - att godkänna detta avtal, samt
 - att godkänna samarbetsavtal gällande avfallsverksamheten mellan Mottagaren och Överlåtaren.

Kommentar

Kommunfullmäktige är exklusivt behörig att besluta om överlämnande av skötseln av en kommunal angelägenhet till externa rättssubjekt, t.ex. kommunala hel- eller delägda bolag, se 10 kap. 1 § KL. Det följer vidare av 5 kap. 1 § samma lag att fullmäktige är exklusivt behörig att besluta i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen. Med anledning av att förevarande avtal utgör ett led i överlämnandet av skötseln av en kommunal angelägenhet bör även beslut om godkännande av överlåtelseavtalet anses förbehållet fullmäktige (jfr rättsfallet HFD 2016 ref. 28). Avtalets giltighet villkoras därför av att kommunfullmäktige beslutar att överlämnande ska ske, att fullmäktige därutöver beslutar om formerna för samarbete samt godkänner villkoren för överlåtelse av egendom m.m.

För Vallentuna kommun

**För Söderhalls Renhållningsverk AB
(SÖRAB)**

Detta avtal har undertecknats elektroniskt med BankID.

Genom signeringen har parterna bekräftat sin identitet och godkänt avtalets innehåll.

Underskriften är juridiskt bindande och uppfyller gällande krav enligt svensk lag och eIDAS-förordningen.

Tidpunkt för signering och identitetsuppgifter har registrerats och sparas som en del av avtalets dokumentation.

Bilaga 2 – Förteckning över rättigheter och förpliktelser

Medkontrahent	Omfattning	Kommunens avtalsnummer
Bozzanova AB Org.nr 556710-3881	Avfallsapp	AVT.2023.110
SERWENT AB Org.nr 556530-9233	Slamtömning, fettavfall, pumpbart matavfall i tank, material från fosforkällor + kundtjänst/registerhållning/fakturering/jourtjänst m.m.	AVT.2021.007
PreZero Recycling AB Org.nr 556108-8393	Hämtning av mat- och restavfall, grovavfall, trädgårdsavfall, julgranar, latrin, elavfall inkl. bärbara batterier från hushåll samt farligt avfall från hushåll + kundtjänst, registerhållning, fakturering m.m.	AVT.2021.021

Bilaga 3 – Förteckning över personal

Namn	Befattning
Beri Hajic	Renhållningshandläggare
Magnus Skyman	Renhållningshandläggare
Marika Svensson	Renhållningshandläggare